

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Václav Klaus:

Evropa má pořád problém a my s ní

Otázka IVK: Jak se stavět k nařízení Dublin IV?

(Jan Keller, Ivo Strejček, Jiří Maštálka, Jiří Weigl, Tomáš Břicháček, Zdeněk Koudelka, František Matějka, Zdeněk Lanz, Petr Hampl, Ladislav Větvička, Jindřich Pilc)

Ivo Strejček:

Dublin IV – sledujme Trumpův příklad

Václav Klaus:

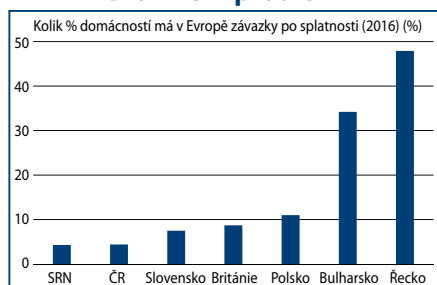
Rajko Doleček nám všem bude nesmírně chybět

Martin Slaný:

Mýtus mzdové diskriminace

LEDNOVÝ GRAF IVK

Dlužníci v prodlení

Pramen: Eurostat, 2017

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29

160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz

www.institutvk.cz

IVK – Newsletter

Institutu Václava Klause

Registrace MK ČR E 11024

Periodicita: měsíčník

Datum vydání: 26. 1. 2018

Evropa má pořád problém a my s ní*

Václav Klaus

Před několika týdny jsem v rychlosti a s pocitem, že je to ještě strašně daleko a že je dost času, navrhl název svého dnešního vystoupení ve znění „Evropa má pořád problém a my s ní“. Teď bych dodal „my i kvůli ní“. Ten název platil před hroživou zprávou o blížícím se schválení projektu Dublin IV, který hrozí být revoluční změnou nejen azylového řízení v EU, ale i celé podstaty EU.

Už jsem zde v prosincovém čtvrtletním ránu mluvil mnohokrát a vždy bylo těžké vymyslet název. Pro mne je to to nejtěžší. Od názvu se všechno odvíjí, alespoň pro mne. Já názvy беру vážně. Naopak mne zlobí, že je mnoho řečníků vážně nebere. Zkontroloval jsem i název svého loňského vystoupení, který byl „Západ na cestě změny: nastává něco takového i u nás?“. Ten se mi – viděno dnešními očima – moc nepovedl. Nejsem si jist oběma částmi tohoto názvu, tedy ani o Západě, ani o nás.

Velká Británie brexit sice ještě neodpískala, ale její rozpaky, nepřesvědčivost, nedůslednost a nekonceptnost jsou pro mnohé z nás velikým zklamáním. Stále při svých cestách po Evropě opakují, že my už jsme po půl roce od voleb, které byly v červnu 1992, rozdělovali stát, zatímco oni mají od referenda rok a půl a nic moc se neděje. Snaží se nám říkat, že to mají těžší, což je i není pravda. Mají sice v Bruselu nepřátelského protihráče, to Slováci v Praze neměli, ale aktivní musí být oni, nedá se čekat, že budou aktivní Juncker s Tuskem.

Trápí je costs, tedy náklady brexitu – dívají se na mne překvapeně, když jim říkám, že musí začít od benefits. Buď je pro ně dostatečným benefitem návrat rozhodování o jejich vlastní zemi z Bruselu do Londýna, nebo to neměli chtít. Že budou costs

* Euro Business Breakfast, restaurace Mlýnec, Praha, 14. prosince 2017.

malé a krátkodobé, což víme na základě naší zkušenosti, nechápu nebo nevěří. Přijali argumentaci druhé strany. Znovu opakují – je-li to tak, pak jsem se v Britech zklamal.

V USA je sice Trump ještě prezidentem, ale tlak na něj je obrovský, vládní mašinerie ho neposlouchá a on sám dělá rozporné kroky. Brání se, nepodařilo se mu dostat se do protiútoků. Nejsem si jist, že má na protiútok sílu i vizi. Za jeho největší pozitivní činy, které mají nemalý význam i pro nás, považuji

- prolomení krunýře smrtící politické korektnosti (ničím jiným než svým vlastním chováním);
- nepodepsání hroživé Pařížské klimatické dohody;
- prosazení daňové reformy prvního poklesu daní od éry Ronalda Reagana;
- projev ve Varšavě (a podobný v OSN) o významu národního státu a kulturních a civilizačních hodnot a tradic;
- odolávání tlaku na rozpoutání válečného stavu s Ruskem.

To není úplně málo, ale předtrumpovský politický establishment má ve Spojených státech nesmírnou sílu, velmi extenzivní checks and balances amerického ústavního systému ji ještě posilují. Amerika už začíná být skoro tak beznadějná jako postdemokratická Evropa, pro mne už to dávno není ono „světlo na kopci“.

Trump se brání, nepodařilo se mu dostat se do protiútoků.

Před rokem se zdálo, že existuje naděje na změnu ve Francii (ale přišel Macron), v Rakousku (ale do úřadu byl dosazen Van der Bellen), v Holandsku (Wilders – i když neprohrál – nezvítězil), v Německu (AfD se sice slušně dostala do Bundestagu, ale tím se buď tak vyčerpala, nebo uspokojila, že už o ní není slyšet). Letošní, pro mne velmi smutnou novinkou je to, že Španělsko nemilosrdně – za potlesku Bruselu – zlikvidovalo katalánskou „la rebelión de las masas“, Ortegovu vzpouru davů. Junckerové se po loňském roce otřepali, pookřáli a znovu na dechli. Žádnou pozitivní změnu v Evropě

nevidím, v tomto smyslu je rok 2017 evidentním zklamáním.

Evropská ekonomika je na tom sice lépe než v předcházejících letech, její nízké tempo růstu bych však i nadále označoval jako stagnaci. I přes štedrou injekci – v podobě přírůstku pracovních sil migranty – kterou podle Merkelové a dalších Evropa nutně potřebovala, se o žádný rychlý růst nejedná. Asi ta migrantská injekce příliš nepůsobí.

Evropská čísla jsou chabá, moc se o nich však nemluví. Průměrný roční ekonomický růst Itálie se od roku 2000 rovná nule, ale ani další země na tom o mnoho lépe nejsou. Francie za tuto dobu rostla ročně v průměru o 0,8 %, Španělsko o 1,1 %, Německo o 1,25 %. Oproti tomu průměrný roční růst české ekonomiky za toto období činí 2,9 %. Data za 3. čtvrtletí 2017 říkají, že náš HDP letos roste skoro o 5 %, což je nejrychleji od počátku krize, čili za posledních deset let.

Propad Evropy proti zbytku světa je nesporný, ale v Evropě to nikoho nevzrušuje. Pořád se sice něco děje, Brusel horečně pracuje, chrlí jednu direktivu za druhou, ale připomíná to ono pověstné natírání zábradlí potápěčícího se Titaniku před hrozcí rzi.

V ČR dobíhá jedna růstová fáze po předcházející neúnosně dlouhé době stagnace.

Evropě se sázka na pochybné politické projekty nemůže vyplatit. Nemůže se vyplatit sázka na postdemokracii, sázka na moudrost elit a guru informačních technologií, sázka na rozsáhlé státní zásahy do ekonomiky odůvodňované zastaralostí a nespravedlivostí trhu, nebo sázka na progresivistické projekty typu univerzální základní příjem (tento explicitní návrat k Marxovi a k jeho heslu „každému podle jeho potřeb, nikoli podle zásluh“ je naprostým popřením výchozí teze ekonomie, že „incentives matter“, že motivace, podněty, stimuly jsou klíčové). Nemůže se vyplatit sázka na projekty typu cashless society, sázka na bezuhlíkovou ekonomiku (což je samozřejmě nesmyslný název, protože bez uhlíku život není možný), sázka na projekt „replacement“, tedy na nahrazování původních Evropanů migranty, atd., atd. Přesto na tyto projekty Evropa, resp. evropské elity stále sázejí.

Tyto postoje, pohledy, nápady se k nám přenášejí ze západní Evropy. Nepřicházejí však samy, importují je k nám naši evropsky myslící, oproti nám zpátečníkům avantgardně uvažující lidé, kteří se disproporčně hojně vyskytují v naší politice, v médiích, v akademickém světě, ale stále častěji i v byznysu. Mezi obyčejnými lidmi tak hojně zastoupeni našťestí nejsou.

Naše ekonomika se vyvíjí relativně dobře. Dobíhá jedna růstová fáze po předcházející

neúnosně dlouhé době stagnace. Je to jistě dohánění ztracených let 2009–2013. Naše vzpamatování se z krize let 2008–2009 trvalo neúnosně dlouho. Česká ekonomika sklízela a sklízí plody své chronicky procyklické fiskální a měnové politiky, kterou u nás provozovaly jak Nečasova, tak Sobotkova vláda. Nejdříve restrikcemi v době krize a pak stimulací v době hospodářského oživení.

Fatálně nás brzdí nadměrná regulace a zpoždování realizace potenciálních růstových projektů hysterickým bojem s korupcí.

Fatálně nás brzdí nadměrná regulace a zpoždování realizace potenciálních růstových projektů hysterickým bojem s korupcí. Pokud se této hysterie nezbavíme, pokročit dále nemůžeme. Ze strachu před obviněními z korupce leží peníze ladem. Tato hysterie má ale nechtěný efekt – drží při zemi růstovou expanzi, která by mohla přenést bublinu z trhu aktiv do trhu zboží, do inflace. Už dnes u nás výrazně rostou ceny zemědělské půdy. Ceny nemovitostí u nás letos rostou nejrychleji z celé EU (meziročně o 18,7 %). Roste i míra zadlužení domácností.

Nezanedbatelným národohospodářským problémem je odliv peněz z naší ekonomiky (ve formě repatriace dividend odchází přes 300 mld. Kč ročně), což je důsledek opuštění „české cesty privatizace“ Zemanov vládou. Je podivné, že to nikdo nepřipomíná.

Politiku moc hodnotit nechci. Politika byla hodnocena voliči v parlamentních volbách a bude hodnocena znovu ve volbách prezidentských. Bylo to ale skutečné hodnocení? Daly říjnové parlamentní volby jasnou odpověď o náladách a postojích voličů? Měli vůbec voliči šanci toto své sdělení vyslat? Našla poptávka voličů svou nabídku? Volili voliči first best nebo menší zlo? Pokud by platilo to druhé, volby nám daly informaci velmi nepřesnou. Mám

strach, že tomu tak bohužel je. Nevěřím, že voliči chtěli chaotizaci naší společnosti piráty.

Přesto voliči naznačili, že změnu chtějí a že nechtějí bojácné, mdlé, nepřesvědčivé strany a jejich lídry. Absence silné a ideově srozumitelné pravice naše letošní volby nesmírně poškodila. Pravice si o své voliče neřekla. Nechala je těm druhým. Nabídka – v souladu se Sayovým zákonem – vytvořila, či deformovala poptávku. Pravice volič neměl koho volit. Jakákoli vláda nakonec bude vládnout, bude to vláda málo zřetelná a málo přínosná. Kéž by alespoň měla nějakou hrstot vůči EU!

Naprostou mystifikací budou volby prezidentské. O naší společnosti, o jejích skutečných zájmech a preferencích řeknou velmi málo. V září jsem v jedné besedě řekl, že mne v nich vlastně zajímá jenom jedna věc – hledání prezidentského kandidáta, který vnímá a ostře cítí české národní zájmy a bude je schopen prosazovat. Který bude méně Evropanem a více Čechem. Který má racionální, střizlivý pohled na základní otázky dnešní mezinárodní politiky. Který je schopen foukat proti větru. Který se nesklání před mocnými tohoto světa. Dívejme se na prezidentské kandidáty tímto způsobem. A nestěžujme si, jak to dopadne. Bude to odrazem stavu české společnosti.

Volici naznačili, že změnu chtějí.

V závěru bych asi měl být optimističtější, ale nemohu se vzdát svého názvu „Evropa má problém a my s ní“. Všechno je relativní. Jsme jediná z nových EU zemí, která není postižena masovou emigrací, zemí, která se nevyklidňuje, zemí, která není postižena odlivem mozků a pracovních sil a která naopak migranty – zatím v našem případě ještě převážně pracovní síly a o zařazení se do naší společnosti usilující jedince – přitahuje. Horší bude, až začnou masově přicházet jiní migranti.

Euro č. 1/2018

Předplatné na rok 2018

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.
Studentské předplatné 330 Kč.

predplatne@institutvk.cz

OTÁZKA IVK

Jak se stavět k nařízení Dublin IV

Jak by se vedení našeho státu mělo postavit k návrhu nařízení Dublin IV? A co dělat v případě jeho schválení?

Jan Keller
poslanec Evropského
parlamentu za ČSSD

Návrh na změnu legislativy ohledně žadatelů o azyl (Dublin IV) jde ještě dále než nařízení o povinných kvótách ze září 2015. Ještě více ohrožuje zbytky suverenity národních států. Nejedná se přitom zdaleka jen o to, že podle Dublinu IV má napříště o rozmístování žadatelů do členských států rozhodovat bruselský úřad zcela bez konzultací s národními vládami. Probíhající jednání o Dublinu IV obsahuje i návrhy na automatický mechanismus trestání těch, kdo se budou zdržet žadatele o azyl přijmout. Nařízení o povinných kvótách ze září 2015 takové sankce vysloveně neobsahovalo. To znamená, že podle Dublinu IV se vykonavatel stává automaticky také soudcem, což je přímý útok na principy demokracie. Navíc obsahuje návrh nařízení pasáže, ze kterých vyplývá, že žadatelé o azyl, u nichž bude nejmenší šance na integraci, budou přednostně přidělováni do zemí, které mají migrantů zatím méně než ostatní, tedy fakticky do zemí Visegrádské čtyřky.

Dublin IV je nutno posuzovat také s přihlédnutím k tomu, že v EP se bude letos projednávat návrh na koordinaci systémů sociálního zabezpečení v rámci EU. V tomto návrhu se může skrývat snaha o harmonizaci sociálních dávek pro žadatele o azyl. Něco takového potřebují mít bruselské úřady k dispozici, aby zamezily sekundárnímu pohybu migrantů, tedy jejich odchodu z přidělených zemí do zemí s nejtědřejším systémem sociálních dávek.

Náš stát se musí jednoznačně postavit proti těmto návrhům a naši představitelé je musejí vetovat v Evropské radě. V případě jejich přijetí pouhou většinou musíme ve spolupráci s dalšími zeměmi V4 a možná i dalšími státy jejich provádění odmítnout i s rizikem, že se tím vystavíme sankcím.

Ivo Strejček
člen správní rady IVK

1. Okamžitě se s návrhem seznámit – vláda, opozice, média. Neschovávat se. Nad revolučním návrhem Evropské komise, který navrhuje zavést povinné evropské

přerozdělování migrantů, vládne prozatím v české politice lhostejnost, neznalost, nekvalifikovanost a probruselské vazalství.

2. Vnést co nejrychleji seriózní debatu o tomto návrhu do českého parlamentu. Vzhledem k naléhavosti problému, jeho závažnosti a možným katastrofálním důsledkům v případě jeho přijetí by měly vláda i opozice spolupracovat. Jde o národní zájem nejvyšší důležitosti a není to spor mezi pravíci a levíci, opozicí a vládou.
3. Na tomto tématu najít shodu i s nově zvoleným prezidentem.
4. Společně se shodnout na postupu, který bude vláda plnit, parlament kontrolovat.
5. Souběžně s tímto postupem seznámit s obsahem a riziky návrhu Evropské komise občany České republiky. Česká národní pozice musí čerpat sílu z většinového stanoviska občanů.
6. Na mezinárodní scéně bezodkladně hledat podobně smýšlející spojence. Vytvořit s nimi koalici, která bude mít sílu prosadit způsob hlasování, ve kterém národní stát bude moci uplatnit právo veta. Je nezbytné zablokovat proceduru, která by vedla k prosazení Dublinu IV tzv. kvalifikovanou většinou.
7. V případě schválení Dublinu IV – a tedy neobhájení životního zájmu naší země – by zřejmě už bylo třeba otevřít a moderovat politickou a společenskou debatu nad hledáním alternativního evropského upřádání a roli České republiky v něm.

Tento či podobný postup jsou možné pouze za předpokladu, že to většina české politiky takto naléhavě cítí. Zatím to tak ale nevypadá. Rozhodná a důvěryhodná stanoviska prozatím slyšet nejsou. Naše politika se nechává zmítat chaosem a nedůvěrou a mlátí prázdnou slámu o své „prozápadnosti“. Pak to ale bude s námi mít Brusel ještě jednodušší, než by vůbec mohl doufat. A zdá se, jako by to rozhodujícím českým politickým formacím ani moc nevadilo.

Jiří Maštálka
poslanec Evropského
parlamentu za KSČM

Je naprosto neuvěřitelné, že tento návrh není součástí politické ani společenské debaty v ČR. Občané musí mít možnost vyjádřit k této tak závažné problematice svůj názor! Jsem pevně přesvědčen, že vláda ČR musí nařízení Dublin IV odmítnout a napnout všechny síly k tomu, aby návrh

jako takový byl smeten ze stolu. Návrhem by se měla zabývat nová Poslanecká sněmovna vzešlá z loňských podzimních voleb.

Dublin IV je nepřijatelný. Nemluví se v něm sice otevřeně o kvótách, ale v podstatě jde o stejný systém povinného přerozdělování uprchlíků. A ustanovení o tom, že přemísťování žadatelé si budou moci vybrat mezi čtyřmi zeměmi, které aktuálně zpracovávají nejmenší žádostí o azyl, asi také nebude náhodné. Je zřejmé, že je zaměřené proti zemím tzv. „Visegrádské čtyřky“. Zároveň jde jednoznačně o vydírání ze strany EU, neboť se navrhuje, že členské státy, které odmítnou přijmout přemístění žadatelů na svá území, budou omezeny v přístupu k fondům EU!

Již tak neakceptovatelný původní návrh Komise Evropský parlament ještě zhoršil. Čeští europoslanci spolu s některými kolegy zejména z Polska a Maďarska se postavili na odpor proti návrhu gesčního výboru LIBE. Využili jsme všech dostupných prostředků, které nám poskytuje jednací řád Evropského parlamentu, a sesbírali dostatek podpisů pro podání pozměňovacích návrhů, nicméně plénum je zamítlo.

Veškeré úsilí je teď třeba zaměřit na Radu, která jediná může ještě přijetí návrhu zablokovat. Je vysoce pravděpodobné, že o návrhu se bude rozhodovat tzv. kvalifikovanou většinou, kdy protestní hlasy zemí „Visegrádu“ nebudou k zablokování návrhu stačit. Podobné protestní hlasy zaznívají např. ze sousedního Rakouska, které bude v druhé polovině tohoto roku EU předsedat. Reforma migrační politiky EU je jednou z priorit jejich předsednictví. Nicméně ani podpora Rakouska nebude stačit k vytvoření tzv. blokační menšiny proti návrhu.

Musíme napnout všechny síly a přesvědčit i další členské státy EU, že návrh nařízení Dublin IV je nesmyslný a nebude fungovat. Pokud i přes náš odpor návrh projde, nezbyvá nám než se obrátit na Evropský soudní dvůr s žalobou na neplatnost.

Dalším řešením by pak bylo přijaté nařízení neplnit. Následovaly by pak pravděpodobně neúměrné finanční sankce, ať již v podobě pokuty či penále stanovené Evropským soudním dvorem, nebo nemožnost čerpat prostředky z evropských fondů. Krajním následkem by pak mohla být aktivace čl. 7 Smlouvy o EU, kdy by nám hrozila např. nemožnost účastnit se hlasování v Radě z toho důvodu, že bychom nedodržovali hodnoty, na nichž je EU založena, v konkrétním případě by šlo o porušování principi-

pu solidarity. Umím si představit ještě vyostřenější atmosféru mezi občany ČR, kteří by začali masově volat po odchodu ČR z EU.

Jiří Weigl
výkonný ředitel IVK

Odmítnout, vetovat, nepodepisovat. Vyvolat v EU politickou krizi. Takto nelze s členskými státy zacházet.

Tomáš Břicháček
právník

Návrh nařízení Dublin IV s jeho „korekčním přidělovacím mechanismem“ považuji za nejhrůznější ze všech projektů přerozdělování migrantů, které doposud z Bruselu přišly. Relokace by se propříště stala standardní součástí azylového systému EU. Počítačový systém by podle matematického vzorce neustále přiděloval migranty těm státům, které nedosáhly své „referenční hodnoty“, ze států, které překročily 150 % své „referenční hodnoty“. Ze svého přidělu by se stát mohl vykoupat zaplacením „příspěvkem solidarity“. Je to jako z antiutopie, připomíná to někdejší „nadměrné metry“ v komunistickém hospodaření s byty i Fantomasovu „daň z práva na život“. ČR musí vytrvat ve svém odporu proti tomuto šílenství.

Myšlenku povinné relokace vnímám jako šlapání po svrchovanosti členských států, jako snahu přerozdělovat problémy namísto jejich skutečného řešení, jako příklad zneužívajícího odvolávání se na vznešené pohnutky, jako výplod sociálního inženýrství s multikulturalistickým podtextem. Uprchlícké kvóty jsou lidsky nedůstojné, přináší svár mezi členské státy a vytváří v Unii nedobré klima. Konečně dvouletá zkušenost s dočasnými schématy ukazuje, že celý proces je nefunkční – zadržává se na neochotě přijímajících států, na organizačních nedostatcích na straně odesílajících států, na odporu migrantů a na celkové administrativní a logistické náročnosti.

Věřím, že po fiasku dočasných kvót a ve světle silného odporu, který ukázaly střeoevropské země, nebude stálý přerozdělovací mechanismus schválen. Pokus prosadit kvóty opětovně silou by měl závažné dopady na obecné vnímání evropské integrace. Stále doufám – aspoň na straně členských států – ve zdravý rozum a schopnost poučit se. I když, jak praví jedno biblické přísloví: Jako se pes vrací ke svému zvratku, tak hlupák opakuje svou pošetilost.

Zdeněk Koudelka
rektor Vysoké školy
Karla Engliša

Zásadní změnou azylové politiky EU pod názvem Dublin IV je přerozdělovací mechanismus žadatelů o azyl, kdy Evropská unie určí, kolik žadatelů o azyl musí členské státy přijmout ze států, které jsou zatíženy uprchlickou vlnou. Z pohledu našeho státu je to zhoršení, neboť nemá vnější hranici Evropské unie. Dosud platilo, že žádost o azyl řešil s určitými výjimkami stát, kam žadatel vstoupil jako první.

Stát přestává mít územní svrchovanost, do níž patří moc rozhodovat, koho z cizinců na své území vpustí. Stát patří jeho občanům, ne všem. Stát má více povinností ke svým občanům než k jiným. Občané zas mají povinnost věrnosti státu a další povinnosti, které nemají cizinci.

Již Amsterodamská smlouva z roku 1997 je právním zdrojem současné situace. Převedení azylové politiky do oblasti, kde může většinovým rozhodnutím Evropská unie vnútit své politické cíle členským státům, je původcem tohoto stavu. Dnes Evropská unie využívá moc, kterou jí dávno daly členské státy. Bohužel je to ukázkou toho, že vlády přijímají mezinárodněprávní závazky, které se v dané době považují za nevýznamné, ale které se časem projeví s překvapivými důsledky.

Jde o to, zda souhlasíme s tím, že o skladbě obyvatelstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, tedy o tom, jaké cizince dlouhodobě a trvale na naše území přijmeme, nebudou rozhodovat orgány našeho státu, ale orgány jiné, které nevzešly z voleb na našem území. Podstatou není azylové nařízení Dublin IV, to je jen viditelným vrcholem ledovce. Podstatou je, zda přenesení práva rozhodovat o přijetí cizinců na území státu do Bruselu budeme dále akceptovat, či zda budeme chtít obrát v této věci. Otázka zní: Kdo je pánem našich hranic: my nebo někdo jiný?

František Matějka
předseda hnutí
Referendum o EU

Přestože se bude vláda bít před lidmi do prsou, prostor pro odmítnutí Dublin IV je minimální. Už dnes je z Bruselu slyšet, že pokud nebudou souhlasit všichni, najdou cestu k uplatnění většinového hlasování. Nařízení Dublin IV neznamena omezení migrační krize, nebo dokonce zastavení. Znamená definitivní konec vlastního azylového práva pro ČR a kontroly nad tím, kdo bude v naší zemi žít. Nazýváji to ko-

lektivním přerozdělovacím mechanismem. Jeho cílem je zajistit systematické přesídlování migrantů ze země jejich původu do EU, a to kontinuálně tak, aby je v Bruselu stihli přemísťovat průběžně dál. Automaticky.

Členským státům ponechává Dublin IV právo odmítnout přidělené lidi. Násilím přidělené. Pokud vás někdo pošle do země, kterou jste si sami nevybrali, a ještě proti vůli té země, do které vás poslali, je to násilí. Odmítnutí je však podmíněno „příspěvkem solidarity“ ve výši 250 000 eur. Peníze obdrží ten stát, který si násilím přiděleného migranta vezme. Legalizovaný obchod s lidmi. Až tak daleko došla EU na své cestě likvidace západní civilizace a skutečných evropských hodnot. Naprosto směšně pak zní navrhovaná součást opatření, podle které bude mít v době otevřených hranic migrant povinnost setrvat v místě, kam ho umístí. S něčím takovým přicházejí v době, kdy v Německu absolutně netuší, kde je a co vlastně dělá několik set tisíc migrantů z předchozího období.

Stejně jako v dlouhé řadě jiných případů je řešením odchod z EU a rozvázání si svázaných rukou. Nejde jen o Dublin IV. Ten je jen dalším dílem mozaiky likvidace národních států. Jde o princip. Jde o svobodu, bezpečí a v mnoha ohledech doslova o budoucí přežití. Čím později bude konec Evropské unie nebo náš odchod z ní, tím nákladnější bude náprava způsobených škod na svobodě a morálních hodnotách.

Zdeněk Lanz
pedagog

Obsah návrhu nového nařízení ohledně azylové politiky, tzv. Dublin IV, je natolik závažný pro další existenci samostatné ČR, že by se měl stát jedním z hlavních témat naší vrcholné politické reprezentace i veřejné diskuse občanů. Stav schvalování nařízení Dublin IV našťástí není ještě v příliš pokročilé fázi. Členské státy v Radě zatím k ničemu konkrétnímu nedospěly, ale europoslanci už k tomu přijali pozměňující návrhy.

Zejména ustanovení, jako je povinný mechanismus přerozdělování žadatelů o azyl, by mohlo být v budoucnu pro naši zemi zničující. A už úplně se vymyká zdravému rozumu to, že při dočasné neúčasti členského státu na tomto mechanismu by tento musel zaplatit příspěvek solidarity státu, který žadatele přijme, a to ve výši 250 000 eur!

Vláda ČR by měla již nyní věnovat maximální úsilí přípravě pro případ schválení Dublin IV. A začít musí přípravou nutně legislativou. Ta musí vycházet z možného

potenciálního ohrožení republiky. K tomu patří plány pro technické zabezpečení státní hranice včetně jejího střežení, znovuzavedení povinné vojenské prezenční služby a přebudování Armády ČR z expedičního sboru na armádu obrannou, aby byla schopná zásahu proti svévolnému vstupu do naší republiky.

Bude-li Dublin IV platit, měla by naše vláda neprodleně aktivovat výše uvedená opatření a zároveň učinit příslušné kroky pro vypsání referenda o vystoupení z EU.

Nesmíme připustit, aby Německo za podpory Francie a některých dalších států EU pod hlavičkou proklamací o výhodách multikulturního bruselského superstátu zničilo všechno, co jsme od jeho posledního ničivého zásahu vybudovali. Prioritou musí být naše bezpečnost a suverenita. Nebránili jsme se po „Mnichovu“, to by byl sebevražedný boj, braňme se nyní!

Petr Hampl
sociolog

Schválení nařízení Dublin IV by byla faktickým vypovězením Smlouvy o Evropské unii a vyhlášením protektorátu. O protektorátu či protektorátním chování se občas hovoří už dosud. Většinou však jde o to, že postavení ČR je k protektorátu pouze přirovnáváno. Tentokrát by se jednalo o vyhlášení protektorátu v plném významu toho slova. Názor evropského soudu je irelevantní, protože se jedná o instituci, která z principu nemůže být nestranná.

Pokud česká vláda přijme pozici protektorátní vlády (to znamená, že bude usilovat o minimalizaci dopadů na obyvatele a zároveň se bude vyhýbat konfliktu s protektorem), musí počítat s tím, že její členové budou někdy v budoucnu sou-

zení jako kolaboranti a vlastizrádci. To se týká i těch, kdo takovou vládu podporují v médiích a neziskovkách. Nevybízáme k takovým soudům, pouze konstatuji, že některé dějinné vzorce se opakují – po vlastizrádách následují rychlé a často neférové procesy.

Správné řešení je hájit národní nezávislost. To znamená nepodrobit se, ignorovat příkazy, využít bezpečnostní složky k tomu, aby zabránily realizaci opatření nařízených v rámci Dublin IV a následujících. Případné soudní jednání ignorovat, stejně tak ignorovat sankce. Pokud to bude nezbytné, přikročit k zákrokům proti organizacím a skupinám, které zájmy EU na našem území prosazují. Pokud by vláda takto postupovala, nejspíš by se musela často obracet na veřejnost a opírat se o její podporu, vedlejším efektem by tedy bylo posílení demokratických mechanismů. Otázkou samozřejmě zůstává, jak se stavět k těm pravidlům a opatřením, která již byla implementována. Mám za to, že česká strana by přestala být vázána.

Ladislav Větvíčka
blogger na idnes.cz

Já jsem už jednou nazval toto bruselské nařízení „Mnichovem II“. Ale to je jen nálepka, reálná situace je ještě horší. Tzv. Dublin IV je vražednou součástí agendy Kalergiho plánu. Protože východní Evropa má své neblahé historické zkušenosti ze zneužívání národnostních a náboženských otázek v totalitních systémech, dlouhodobě se brání čemukoliv, co by mohlo do zklidněného prostoru mezi Baltem a Peloponésem opět přinést vraždění.

Všimněte si přátelských vztahů mezi národy, pokud mají mezi sebou jasné hranice.

Jediné třetí plochy na Východě zůstávají v regionech smíšených, ať už vezmeme v úvahu sousedské poštuchování mezi Slováků a Maďary, přes napětí mezi Srby a Chorvaty až po latentní válku mezi Albánci a Srby. Multikulturní aparátčičky v Bruselu pravděpodobně tlačí čas, protože jejich agenda spěchá, tlačí na ně majitelé klíčů.

Západní Evropa už je infiltrována, vše je připraveno a je třeba zajistit, aby i Východ byl připraven na okamžik, kdy po ekonomické krizi, která nezvratně přijde, mohly vzniknout nepokoje i na Východě. Bude-li Dublin IV schválen, jeho výsledkem bude dříve nebo později válka. Strašlivá válka.

Jindřich Pilc
blogger na idnes.cz

Kroky podnikané Evropskou unií se jejím představitelům zatím dařilo vykládat jako prospěšné, a to přestože jde často o kroky jednoznačně negativní. Různá unijní nařízení doposud nechávala většinu vůči EU konformních voličů v klidu. Teď se ale konečně objevuje naděje, že dojde k zásadnímu střetu mezi unijní byrokracií a demokracií na úrovni národního státu. Není možné, aby EU donekonečna fungovala tak jako doposud. Něco se musí stát. Něco se stane. Čím dříve, tím lépe.

Vládnoucí národní politici by měli zřízení systému automatického rozdělování migrantů odmítnout, a to i v případě jeho schválení. Nemyslím si, že vládnoucí politik dá na můj názor. Myslím si ale, že pokud chce být znovu zvolen, dá na názor svých voličů. Mám za to, že nové unijní nařízení je v tak velkém rozporu se zájmy občanů, že by vládnoucí politik mohl zjistit, že by se mu vyplatilo vyhrotil tento spor mezi byrokracií a demokracií. ■

NOVINKA

Nakladatelství **Academia** nabízí knihu **Thilo Sarrazina „Přání otcem myšlenky: Evropa, měna, vzdělanost, přistěhovalectví – proč politika tak často selhává“** (2017). Německý ekonom popisuje pravidla a podmínky dobrého vládnutí a zkoumá typické formy politického selhávání. O budoucnosti Německa nebudou podle něj rozhodovat genderové otázky nebo debaty o světovém klimatu. Budoucnost Německa rozhodnou otázky měny, přistěhovalectví a vzdělanosti. Academia už vydala Sarrazinovy publikace „Teror ctnosti“ (2015), „Evropa euro nepotřebuje“ (2013) a „Německo páchá sebevraždu“ (2011).

504 stran.

objednávky na: www.academia.cz

Dublin IV: sledujme Trumpův příklad

Ivo Strejček

člen správní rady IVK

Donald Trump se odvážil dalšího – a opět velmi správného – rozhodnutí. Oznámil, že USA ukončí svoji účast v tzv. Globálním kompaktu o migraci, který v roce 2016 přijalo Valné shromáždění OSN. Své stanovisko zdůvodnil slovy, že „Amerika tímto rozhodnutím sice nekončí svůj štědrý přístup k migraci, ale její rozhodnutí o migrační politice musí být vždy činěno pouze Američany a nikým jiným než Američany“.

Členský stát má možnost se „dočasně relokačního mechanismu neúčastnit. V takovém případě musí za každého migranta zaplatit ve prospěch státu, který žadatele namísto něho přijal, 250 000 eur“.

Trumpova pozice ostře kontrastuje s aktuální situací v Evropské unii. Vloni na jaře předložila Evropská komise návrh *Nářízení stanovující kritéria a mechanismy povinné pro každý členský stát EU v otázce přijímání a usazování migrantů na svých územích (tzv. Dublin IV)*. O jejím obsahu běžný občan naší země neví nic. Neuvěřitelně návrhy Bruselu nebyly a nejsou předmětem předvolebního boje a nejsou ani součástí politické a společenské debaty v EU ani u nás.

To je nepříjemná chyba, neboť bruselské návrhy ve svých důsledcích katastrofálně ohrožují budoucnost naší země. Zde jsou pouze ty nejzávažnější:

1. Je navržen tzv. „opravný relokační mechanismus“, který bude automaticky spuštěn okamžitě, když se „jedna ze zemí EU bude potýkat s nepřiměřeně vysokým počtem žádostí o azyl“.

Budou přednostně vytěžovány ty členské státy, které se zatím na přijímání migrantů nepodílely.

2. Pokud jedna země přijme žádosti o azyl přesahující „150 % referenčního množství“, budou další migranti automaticky a povinně usídlováni v jiných státech EU.

3. Referenční množství bude stanoveno na základě klíče, v němž 50% váhu bude mít velikost populace země, 50% váhu celkový HDP země.

4. Členský stát má možnost se „dočasně relokačního mechanismu neúčastnit. V takovém případě musí za každého migranta zaplatit ve prospěch státu, který žadatele namísto něho přijal, 250 000 eur“.

5. Navrhuje se tříleté přechodné období, po které „budou přednostně vytěžovány ty členské státy, které se zatím na přijímání migrantů nepodílely“.

6. Směrnice stanoví povinnost přijmout na své území ostatní členy rodiny migranta, který byl v daném členském státě přijat.

7. Pro účel „vypořádání žádostí o azyl“ je zřízena nová *Agentura EU pro azyl*, která je odpovědná „jedenkrát ročně informovat Evropskou komisi“.

Zatímco Donald Trump brání základní princip státní suverenity spočívající v právu rozhodnout svobodně o tom, kdo na jeho území bude vpuštěn a komu bude udělen azyl, nic takového v Evropské unii zjevně neplatí. Návrh na automatické a povinné přesídlování migrantů, aniž by členský stát mohl takovému postupu opovnovat, bezprecedentně ničí poslední zbytky státní suverenity. Podobného vývoje se před lety obával prezident Václav Klaus, a právě proto tak tvrdošijně odmítal ratifikovat Lisabonskou smlouvu, jejíž přijetí napříč Evropskou unií podobnou svévůli Bruselu umožnilo.

Je neuvěřitelné, že česká politika k tomu mlčí. O čem ještě můžeme rozhodovat, když už ne o tom, s kým budeme žít v naší zemi? Je trestuhodné, že občané nejsou informováni o hrozbě s tak závažnými důsledky. Je nepříjemné, že nemají právo k něčemu takovému vyjádřit svůj názor.

Nemáme v aktivní politice žádného „českého“ Donalda Trumpa, máme ale zdravý rozum, který by nám měl velet: v rozhodování o tom, komu bude povoleno žít s námi na našem území, musíme rozhodovat pouze my sami. A pokud ne, máme právo i povinnost rozhodnout, zda nejt vlastní cestou.

Stanovisko IVK 5. prosince 2017.

Rajko Doleček nám všem bude nesmírně chybět

Už řadu týdnů jsme věděli o velmi těžkém zdravotním stavu profesora Rajka Dolečka. Poslední zprávu jsem z nemocnice v Ostravě dostal před třemi týdny, věděl jsem, že to s ním vůbec nevypadalo dobře, ale přesto je včerejší zpráva o jeho smrti něčím, s čím se nemohu a nechci smířit.

Prof. Rajko Doleček byl zcela mimořádný člověk. Ve svém životním osudu prožíval a svým životním osudem symbolizoval většinu 20. století a všech jeho hlavních tragédií. Byl to Čech narozený v Praze, který většinu svého profesního života prožíval v Ostravě (kde také zemřel), ale krom toho byl svou matkou (a dlouhým pobytem svého otce) spojen s Jugoslávií a Srbskem a byl proto naší jistou spojnici s těmito balkánskými zeměmi. O tom všem úžasným způsobem vypráví jeho kniha *„Inventura v 89 letech – ve stínu Balkánu“* vydaná v roce 2014, kterou bych zadal jako povinnou literaturu všem, kteří chtějí něco vědět o současném světě. Ještě letos v únoru jsem od něho s krásným věnováním dostal jeho loni vydanou knihu *„Hovory s generálem Mladičem – Dopisy z vězení“*. Tyto dvě knihy (a spousty dalších textů) přinášejí zcela jinou interpretaci tragického vývoje Balkánu a bývalé Jugoslávie, než je oficiální, politicky korektní výklad těchto událostí.

Prof. Doleček byl člověk (napsal jsem automaticky „je člověk“, nemohu se s jeho smrtí smířit) nejen mimořádně odvážný, který se vždy odvážil foukat proti větru a díky tomu vždy zůstat svůj, ale i člověk nesmírně pracovitý a v každé chvíli svého života plně angažovaný. Bez něho bychom si o tom, co se dělo v 90. letech v Jugoslávii, mysleli něco úplně jiného, než co bylo skutečností. Velmi jsme se shodovali v jeho rezolutním odmítání výroků prezidenta Havla o humanitárním bombardování Bělehradu. Rozuměli jsme si i lidsky. Vážím si toho, že jsem tohoto velkého člověka mohl znát.

Nechám na jiných, aby připomínali jeho odborné zásluhy v medicíně. Byl kvalitním a respektovaným lékařem, byl jedním z prvních propagátorů zdravé výživy u nás, daleko dříve, než se to stalo módní záležitostí. V tomto ohledu – mám strach – jsem jeho rady málo poslouchal, ale v názorech na falešnost současného Západu jsem s ním byl vždy zajedno.

Václav Klaus, 21. prosince 2017

Mýtus mzdové diskriminace

Martin Slaný
Institut Václava Klause
a VŠE

V českém mediálním prostředí se čas od času objeví data o mzdových rozdílech mužů a žen (tzv. *gender pay gap*). Dle Eurostatu vydělávají ženy v Evropské unii o 16,3 % méně než muži. V ČR je tato mzdová mezera 22,5 %, byť v posledních letech klesá. Mzdové rozdíly jsou typické pro všechny vyspělé země (2). Estonsko má mzdovou mezeru 26,9 %, Rakousko 21,7 %, Slovensko 19,6 % či třeba Německo 15,1 % (data Eurostatu za rok 2015).

Mnohé feministické organizace, ale i (polo)vládní organizace a nadnárodní instituce přisuzují tento mzdový rozdíl diskriminaci žen na trhu práce. Slovo diskriminace má obecně pejorativní nádech nespravedlnosti a spolu se zdůrazněnými mzdovými rozdíly vytváří nejen dostatečně emotivní mýtus o nerovném odměňování mužů a žen, ale zejména vytváří odůvodnění poptávky aktivistů po nejrůznějších zásazích státu do přirozených vzorců chování a po nových antidiskriminačních politikách, které mají tuto „neetickou“ situaci na trhu práce (bez ohledu na jejich finanční i ekonomické náklady) napravit. Ekonomická teorie i statistická data včetně českých reálií ale jednoznačně dokládají, že diskriminace na trhu práce mezi pohlavími, pokud vůbec existuje, je zcela marginální. Mzdové rozdíly mezi muži a ženami totiž vyplývají z jiných než diskriminačních faktorů.

Žádná rozsáhlá, systémová diskriminace žen zaměstnavateli neexistuje. Ekonomie dokládá, že pokud by takový druh diskriminace existoval, pak by to byl právě tržní systém (nikoli kvóty pro ženy či vzletně znějící antidiskriminační směrnice), který dokáže zaměstnavatele za takové chování potrestat.

Nedostatek statistické evidence diskriminace

Ekonomie chápe mzdovou diskriminaci jako situaci, kdy ženy (či muži) se stejnou schopností, vzděláním, pracovní zkušeností a se stejnou mírou soustředění se na práci (a dávající jí přednost před péčí o děti), neboli se stejnou produktivitou práce, dostávají nižší mzdu než muži. To automaticky z dat o mzdách vyčíst nelze.

Agregátní ukazatele mezd (příjmů) jsou statisticky ošidné. Průměrná mzda je orientační údaj odrážející mzdy všech českých zaměstnanců, který je zkršený extrémními (krajními) hodnotami. Větší vypovídací schopnost má mzdový medián (střední

hodnota). Genderový rozdíl v mediánových mzdách je již podstatně menší než u průměru – 16,5 %.

Mzdové rozdíly mezi muži a ženami vyplývají z jiných než diskriminačních faktorů.

I tento byť menší mzdový rozdíl však k usvědčení z diskriminace nestačí. Zmíněné mzdové rozdíly totiž nesrovnávají mzdy a platy žen a mužů na stejných pozicích, ale hodinové mzdy mužů a žen celkově. Nebere v potaz rozdílné preference mužů a žen ohledně odvětví, profese, nároků na vykonávanou práci, rozdílné vzdělání, míru rizika či rozdílnou ekonomickou aktivitou atd.

Data dokládají, že porovnáme-li průměrnou či mediánovou mzdu mužů a žen u stejného zaměstnavatele, za stejnou profesi a stejnou pozici, jsou rozdíly ve mzdách mezi pohlavími zcela mizivé. Při vši pochybnosti o výstupech nejrůznějších poradenských firem například analýza společnosti Korn Ferry na datech více než osmi milionů zaměstnanců z 33 zemí světa ukazuje, že průměrné rozdíly ve mzdách mužů a žen

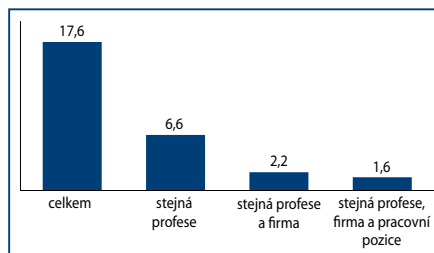
jsou jen 1,6 % (obrázek 1). V ČR je tento rozdíl o něco málo vyšší (3,8 %), ale i tak je velmi vzdálený téměř pětinnému rozdílu vyplývajícím z porovnání celkových mezd (tabulka 1).

Odlíšné preference oborů a profesí

Jedním z hlavních důvodů agregátního mzdového rozdílu mužů a žen je jejich rozdílné zastoupení v jednotlivých odvětvích a rozdílné preference u jednotlivých profesí. To, že jde o zcela klíčový aspekt, dokládá řada ekonomických studií. Například ekonomové Blau a Kahn (2016) ve své nedávné studii identifikovali na datech USA genderové rozdíly agregátních mezd téměř 21 %, z čehož polovinu přičítají právě tomuto fenoménu. Česká data to potvrzují též (viz tabulka 2).

Porovnáme-li průměrnou či mediánovou mzdu mužů a žen u stejného zaměstnavatele, za stejnou profesi a stejnou pozici, jsou rozdíly ve mzdách mezi pohlavími zcela mizivé.

Obrázek 1: Průměrné rozdíly ve mzdách mužů a žen (v %)

poznámka: data z 33 zemí, 8 mil. zaměstnanců.
Zdroj: Korn Ferry (2017).

Podle odvětvového členění (dle klasifikace ekonomických činností – NACE) bylo nejméně žen zaměstnáno v odvětví těžby a dobývání (10,6 %), dále v odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a tepla (20,4 %) či v odvětví informačních a komunikačních činností (25 %). To jsou odvětví, v nichž jsou vysoce nadprůměrné mzdy. (Průměr mezd v těchto třech odvětvích byl loni 41 tisíc korun, zatímco průměrná mzda za celou ekonomiku byla 27 570 korun). Ženy tvoří většinu zaměstnanců naopak v odvětvích, jako je velkoobchod a maloobchod, ubytování

Tabulka 1: Rozdíly ve mzdách mužů a žen ve vybraných zemích (v %)

	ČR	Francie	Británie	Švédsko	Rusko
Celkem	31,6	17	28,6	14,2	25,3
stejná profese	6	4	9,3	2,8	8
stejná profese a firma	2,4	3,1	2,6	1,5	1,4
stejná profese, firma a pracovní pozice	3,8	2,7	0,8	0,7	0,1

Zdroj: Korn Ferry (2017).

Tabulka 2: Průměrné mzdy a zastoupení žen ve vybraných odvětvích

odvětví (kód dle NACE)	podíl zaměstnaných žen (v %)	průměrná mzda v odvětví (v CZK)
těžba a dobývání (B)	10,6	31 385
výroba a rozvod el., plynu a tepla (D)	20,4	41 228
informační a komunikační činnosti	25,3	50 248
velkoobchod a maloobchod (G)	54,8	25 772
ubytování, stravování a pohostinství (I)	56,6	15 643
vzdělávání (P)	77,3	26 748
zdravotní a sociální péče (Q)	80	28 000
ostatní (S)	71,6	21 433

poznámka: podíly zaměstnaných žen dle dat z roku 2015, údaje o průměrné mzdě za roky 2016.
Zdroj: Databáze ČSÚ.

a stravování, vzdělávání, zdravotní a sociální péče či v odvětví tzv. ostatních činností. V těchto odvětvích (s výjimkou peněžnictví a pojišťovnictví, kde je rovněž těsná převaha žen – 57,7 %), je průměrná mzda pod celostátním průměrem (průměr mezd za jmenovaných pět odvětví byl v loňském roce 23 500 korun, tj. zhruba o 15 % méně, než činila průměrná mzda v celé ekonomice).

Vliv na zaměstnání má již obor studia.

Bližší pohled na jednotlivá zaměstnání ukazuje, že nejvíce žen najdeme ve zdravotnictví jako sestry, ve školách jako učitelky zejména na nižším stupni vzdělávání (v základním školství mezi učiteli je u nás zaměstnáno 93 % žen, průměr EU 85 %), v maloobchodě jako prodavačky, mezi úředníky, mezi nekvalifikovanými pomocnými pracovníky atp. Naopak například podíl vysoce nadprůměrně placených IT odborníků na zaměstnané populaci činí u žen jen necelých 0,5 %, zatímco u mužů je podíl přes 4 %. Neboli obecně platí, že ženy se soustřeďují spíše v oborech s nižšími mzdami.

Vliv na zaměstnání má již obor studia. Změříme se na absolventy vysokých škol. Obecně platí, že studium na vysoké škole výrazně zvyšuje následnou mzdu. Mezi absolventy jednotlivých oborů jsou ale velmi rozdílné průměrné mzdy. Ženy si ke studiu na vysoké škole vybírají obvykle studijní obory společensko-humanitního zaměření, pedagogiku, učitelství a sociální péči, či vědy o kultuře a umění, což jsou obory, v nichž absolventi dosahují nižších mezd než například absolventi technických oborů, ve kterých naopak dominují muži. Počet studentek společensko-humanitních oborů je téměř dvojnásobný oproti studentům, u pedagogiky a sociální péče je rozdíl čtyřnásobný, u oborů kulturně-uměleckých dvojnásobný. Naopak u technických oborů je počet studujících mužů dvojnásobný oproti ženám. Dle posledních výsledků PISA vypracovaných OECD dosahují dívky v matematických dovednostech téměř ve všech srovnávaných zemích nižších výsledků než chlapci (průměr OECD činí 486 oproti 494 bodům, v ČR je rozdíl 489 vůči 496). Tyto dovednosti jsou dnes předpokladem v nejlépe placených oborech.

Nejvyšší mzdy dosahují zaměstnanci průměrně kolem 45 svého let věku – v této věkové skupině je (stále) v populaci výrazně nižší podíl zaměstnaných žen s terciálním vzděláním, než je tomu u mužů.

Rozdílná ekonomická aktivita

Muži a ženy se liší ve své aktivitě na trhu práce (tabulka 3), která též ovlivňuje celkové mzdové rozdíly. Muži pracují větší počet hodin. Ženy odpracují v průměru 33,1 hodiny za týden (z toho zaměstnané na plný úvazek pracují v průměru 34,2 hodiny), zatímco muži odpracují téměř o čtyři hodiny

více 37,8 hodiny (zaměstnanci na plný úvazek pak 37,2 hodiny).

Mezi pohlavími se výrazně liší míra ekonomické aktivity, tj. podíl ekonomicky aktivních k populaci v dané věkové skupině. Ta u žen dosahuje celkově 51,3 %, zatímco u mužů 68 % (data za rok 2015). Například ale ve věkové skupině 30-34 let je rozdíl mezi ekonomickou aktivitou mužů a žen až 30 procentních bodů (66,3 % vůči 96,5 %).

Míra zaměstnanosti je další faktor mzdových rozdílů. U žen dosahuje 48,1 %, u mužů je opět vyšší – 65,1 %. I zde je ve věkové skupině 30–34 let nejvyšší rozdíl až 30 procentních bodů. Rozdíly mezi mírou zaměstnanosti jsou i při zohlednění vzdělání – u nadprůměrně placených vysokoškoláků je míra zaměstnanosti žen 69 %, zatímco mužů až 79,2 %.

Muži pracují větší počet hodin.

Tyto rozdíly v ekonomické aktivitě u jednotlivých věkových skupin jsou dány zejména mateřstvím. Výzkumy ukazují, že většina matek věří, že plný pracovní úvazek není optimální volbou, pokud pečují o dítě. To vysvětluje, proč ženy častěji preferují práci na částečný (a tím pádem méně placený) úvazek než muži, nejsou tolik ochotny k lépe placeným přesčasům, snaží se sladit práci a péči o dítě, což zásadně ovlivňuje jejich příjmy. V ČR je na částečný úvazek zaměstnáno 229 tisíc žen, oproti 89 tisícům zaměstnaných mužů.

Tabulka 3: Vybrané charakteristiky trhu práce dle pohlaví

	muži	ženy
skutečně odpracované hodiny	38,4	33,1
míra ekonomické aktivity ve věkové skupině 15–64 let (v %)	68,0	51,3
míra zaměstnanosti (v %)	65,1	48,1
zaměstnaní na částečný úvazek (v tis. osob)	89,0	228,8

Poznámka: data za rok 2015.
Zdroj: Databáze ČSÚ.

Celkově kratší ekonomická aktivita žen (ženy mají menší počet celkově odpracovaných hodin za ekonomicky aktivní věk) a nesouvislá kariéra přerušovaná mateřstvím a péčí o dítě způsobují, že jejich lidský kapitál má kratší míru zhodnocení. Např. Bertrand a kol. (2010) na datech absolventů se stejným vzděláním (MBA programu) došel k závěru, že rozdíly ve mzdách byly dány vzděláním a pracovními zkušenostmi před MBA studiem, přerušením kariéry (mateřství) a rozdílem v odpracovaných hodinách. To podle studie vysvětlilo až 60 % celkového mzdového rozdílu.

Rozdílné preference rizika a benefitů

Muži si častěji vybírají povolání, která jsou nepravidelná, nepříjemná, nebezpečná, fy-

zicky náročná, za což dostávají vyšší mzdu (tzv. kompenzující mzdové rozdíly). Dokládají to nepřímo i české statistiky pracovních úrazů, ke kterým dochází u mužů dvakrát častěji než u žen, 11-ti násobný rozdíl je pak třeba u počtu smrtelných pracovních úrazů (120 vůči 11 případům). Ženy též více upřednostňují při odměňování nejruznější nepeněžní benefity (zejména více dnů dovolené, možnost tzv. sick days, možnost práce z domova, flexibilní pracovní dobu nebo zaměstnání blíže jejich domovu atp.).

Argumenty proti mzdové diskriminaci můžeme opřít nejen o statistická data, ale vést ho i ekonomickou logikou. Pokud by byl rozdíl ve mzdách způsoben jen šovinistickým chováním zaměstnavatelů, neboli ženy by za stejnou produktivitu práce dostávaly nižší mzdy, pak by firmy zaměstnávající výlučně či převážně muže byly logicky potrestány nižším ziskem. Stejně produktivní muž, který by dostával vyšší mzdu, by znamenal dražší výrobní faktor, neboli vyšší mzdový náklad, a to by vedlo k nižšímu zisku. Naopak u firem zaměstnávajících ženy by trh dokázal tuto „pozitivní“ diskriminaci žen ocenit patřičně ve vyšším zisku.

Mzdová nerovnost mezi muži a ženami neměří mzdovou diskriminaci! Rozdílné mzdy jsou vysvětlitelné nediskriminačními faktory, které jsou dané odlišnými preferencemi obou pohlaví, rozdílnou volbou povolání, vzděláním, odvětvím, rozdílnými pracovními návyky i obecně rozdílným postavením a úlohou žen a mužů ve společnosti. Snaha toto změnit znamená změnit přirozené návyky ve společnosti. Ty samozřejmě nejsou v čase konstantní a také se mění – ale spontánně a relativně pomalu. Feministickým aktivistům jde však o prosazení direktivní změny rolí obou pohlaví. K tomu potřebují rozbít institut rodiny, atomizovat jednotlivce, změnit veškeré dlouhodobé společenské vzorce chování atd. S podobnými sociálními pokusy máme neblahé zkušenosti z 50. let i u nás. Nenechme aktivisty, aby v jejich levicovém konceptu dezinterpretovali data. Je třeba srovnávat srovnatelné.

Literatura:

- Bílková, D. (2017). Vývoj genderové mzdové nerovnosti v ČR za posledních dvacet let. *Politická ekonomie*, 65(5), s. 623–647.
- Blau, F., D. (2016). *Gender Inequality and Wages*. Oxford: Oxford University Press.
- Korn Ferry (2017). *The Real Gap: Fixing the Gender Pay Divide*, 2017.
- Blau, F., D., Khan, L., M. (2016). *The Gender Wage Gap: Extent, trends, and Explanations*. IZA Discussion paper No. 9656, Bonn, January.
- Bertrand, M., Goldin, C., Katz, L., F. (2010). Dynamics of the Gender Gap for Young Professionals in the Corporate and Financial Sector. *Applied Economics*, No. 3 (2), p. 237.

Ve zkrácené verzi vyšlo v Euru č. 4/2018.